

[Aksel Larsen.]

kårligt. Man vurderer, hvor meget der sælges af det pågældende produkt, hvor meget forbruget muligvis kan gå ned, hvis vi forhøjer beskatningen, og hvor meget det kan give i provenu, hvis forbruget holder sig uforandret eller muligvis stiger. Man anlægger kun disse synspunkter, og man foretager ikke nogen sammenligning med, hvordan det så ser ud med de øvrige beskattede eller ikke beskattede forbrugsvarer. Altså kort sagt: der er alle muligheder for den forvriddning, som man hævdede man måtte stræbe efter at undgå, hvilket skulle være en af de mange begrundelser for en almindelig omsætningsafgift.

Der til kommer så, at sådanne forbrugsskatter i mange tilfælde har en kedelig asocial tendens; de modvirker det, der skulle være princippet for beskatningen herhjemme, nemlig progressionen. Det er ikke, fordi jeg synes, at det er aldeles storartet, at folk ryger en forfærdelig masse cigaretter; jeg tvivler såmænd ikke om, at det er sandt, som videnskaben påstår, at det er usundt, men på den anden side må vi erkende, at folk jo ryger disse cigaretter, og hvad enten de har en meget stor indkomst eller en lille indkomst, ryger de vel, når de er cigaret-rygere, omtrent lige mange cigaretter. Det vil naturligvis sige, at afgiften virker som en kopskat; der betales ikke i forhold til indkomsten eller ens økonomiske muligheder, men den velhavende og den fattige betaler omtrent lige meget i cigaretskat til staten om året. Det er også en grund til, at man må se på, om det er rimeligt at opretholde sådanne forhold. Jeg har naturligvis ikke noget forslag at stille her; jeg vil kun sige, at det er nødvendigt, at vi nu i så hurtigt tempo som overhovedet gør ligt får gennemset hele forbrugsbekskatningen og bl. a. ud fra de synspunkter, der er fremhævet her, undersøger, hvad der kan gøres ved den.

Hertil kommer så det, som andre har været inde på, nemlig at der i de senere år til nogle af de brancher, der har sådanne forbrugsbekskattede varer, når varerne fik en ekstra afgiftsforhøjelse, er givet mange løfter om, at den skulle bortfalde, når vi fik en almindelig omsætningsafgift. Løfterne har ikke kunnet holdes, og jeg tror ikke, det virker så forfærdelig meget at pukke på disse løfter

ved denne lejlighed, for så vil finansministeren jo komme op og sige: „Ja men hvor intet er, har selv kejseren tabt sin ret, og hvad kan finansministeren gøre ved det?“. Jeg tror heller ikke, der har været nogen tendens fra noget parti i salen til at komme med egentlige, konkrete forslag under de skatteforhandlinger, vi har haft, om, at nu skulle denne eller hin afgift, det være sig på tobak, øl, vin el. lign., bortfalde eller ned-sættes. Men problemerne er der i hvert fald, og selv om jeg som andre nok vil tro, at den stadig stærkere overgang, der sker for rygerne fra cigarvarer til cigaretter, i høj grad skyldes det, man nu her har kaldt et mode-lune — det er det just ikke, det er en ændring af forbrugsvanerne — så spiller priserne også en rolle.

Jeg har med en vis interesse læst det materiale, vi har fået fra visse cigarfabrikker herhjemme, og jeg kan ikke bestride, at der er en ret stærk argumentation i det. Men naturligvis kan vi ikke opretholde cigar-industrien bare af hensyn til beskæftigelsen; det er ikke sådan, at en hvilken som helst erhvervsvirksomhed skal opretholdes, hvis beskatningen på nogen måde generer den. Alligevel har man lov til at tage det i betragtning. Det er også rigtigt, som hr. Knud Thomsen har sagt, at en dansk industris eksportmuligheder naturligvis i høj grad hænger sammen med, om den har et hjemmemarked at bygge på. Jeg tror ligesom hr. Knud Thomsen, at hvis hjemmemarkedet bliver for lille, ender det med, at industrien ikke overlever, og så mister vi en eksport.

Jeg kan dog ikke, når dette er bragt på bane her, undlade at tilføje som en rent personlig opfattelse — men jeg tror selv, den er rigtig, ellers ville jeg jo ikke komme med den — at det forekommer mig, at dansk cigarindustri gør for lidt for i fællesskab og ved samarbejde virkelig at oparbejde et eksportmarked. Nu er der en nederlandsk parlamentsdelegation her i landet, så man skal jo ikke genere vore gode venner hol-lænderne; men jeg vil nu alligevel sige, at rundt omkring i den verden, hvor jeg har en chance for at bevæge mig, møder man overalt disse hollandske cigarer, som jeg personlig anser for at være noget modbydeligt noget, mens man har meget svært ved at få danske cigarer, som efter min opfattelse er langt bedre. Jeg skulle tro, at et ordentligt